

Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Luchtvaart | Afdeling Schermvliegen

Agenda

Afdelingsvergadering Schermvliegen

voorjaar 2016

Vrijdag 15 april 2016

Aanvang 19.30 uur

Locatie: Van der Valk Hotel Leusden
Philipsstraat 18, Leusden

Verzonden 31 maart 2016

De vergadering is toegankelijk voor alle leden van de afdeling schermvliegen; aan beraadslagingen en stemmingen kunnen alleen afgevaardigden deelnemen.

1. Opening en vaststellen agenda vergadering

Agenda

1. Opening en vaststellen agenda vergadering
2. Mededelingen en ingekomen stukken
3. Vaststellen verslag afdelingsvergadering 13 november 2015
4. Vaststellen jaarverslag en jaarrekening 2015
5. Voorstel voor verkrijgen tweede aantekening
6. Route voor versterking van de KNVvL 2016 en benoeming afgevaardigden Ledenraad
7. Overige voorstellen en vragen van afgevaardigden
8. Sluiting van de afdelingsvergadering

Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Luchtvaart | Afdeling Schermvliegen

2. Mededelingen en ingekomen stukken

3. Vaststellen verslag afdelingsvergadering 13 november 2015

Nr	Onderwerp	Verslag afdelingsvergadering 13 november 2015																																																
1	Opening en vaststellen agenda vergadering	John Joosten heet om 19:45 uur iedereen van harte welkom die op vrijdag de 13 ^e naar Maarsbergen is gekomen. De agenda wordt zonder wijzigingen vastgesteld.																																																
2	Mededelingen en ingekomen stukken	<p>Er zijn geen mededelingen. De ingezonden vragen van Jan Sikking worden bij punt 9 behandeld.</p> <p>Aanwezig zijn de volgende bestuursleden, afgevaardigden en belangstellenden:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Bestuur</th> <th>Portefeuille</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>John Joosten</td> <td>Voorzitter</td> </tr> <tr> <td>Wouter Stigter</td> <td>Secretaris, communicatie</td> </tr> <tr> <td>Marga van Woensel</td> <td>Penningmeester, wedstrijden</td> </tr> <tr> <td>Bas van Duijn</td> <td>Examens</td> </tr> <tr> <td>Sanne Both</td> <td>Opleidingen</td> </tr> <tr> <td>Jeroen Buis</td> <td>Veiligheid en Techniek</td> </tr> <tr> <th>Afgevaardigden</th> <th>Vereniging</th> </tr> <tr> <td>Bert Delmaar</td> <td>7201 Achterhoekse Vliegers XCC</td> </tr> <tr> <td>Ad van den Akker</td> <td>7289 Para Sailing Team Nistelrode</td> </tr> <tr> <td>Alex Schreurs</td> <td>7297 Skyclub Holland</td> </tr> <tr> <td>Henk Alberts</td> <td>7301 AA Paragliding Holland B.V.</td> </tr> <tr> <td>Mark Schoonhoven</td> <td>7303 Cloud to Cloud paragliding</td> </tr> <tr> <td>Yiri IJsselsteijn</td> <td>7655 Eerste Ned. Parapente Vereniging</td> </tr> <tr> <td>Rob Uiterlinden</td> <td>7655 Eerste Ned. Parapente Vereniging</td> </tr> <tr> <td>Charles Blonk</td> <td>7655 Eerste Ned. Parapente Vereniging</td> </tr> <tr> <td>Arjan Pool</td> <td>8502 Pro Air Paragliding</td> </tr> <tr> <td>Andre Bizot</td> <td>8502 Pro Air Paragliding</td> </tr> <tr> <td>Joost Visschedijk</td> <td>715232 Plus 4</td> </tr> <tr> <td>Leontien Kragten</td> <td>Ind.leden</td> </tr> <tr> <td>Jan Sikking</td> <td>Ind.leden</td> </tr> <tr> <th>Belangstellenden</th> <td></td> </tr> <tr> <td>Gerard Visser</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Henk van Schaik</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Bestuur	Portefeuille	John Joosten	Voorzitter	Wouter Stigter	Secretaris, communicatie	Marga van Woensel	Penningmeester, wedstrijden	Bas van Duijn	Examens	Sanne Both	Opleidingen	Jeroen Buis	Veiligheid en Techniek	Afgevaardigden	Vereniging	Bert Delmaar	7201 Achterhoekse Vliegers XCC	Ad van den Akker	7289 Para Sailing Team Nistelrode	Alex Schreurs	7297 Skyclub Holland	Henk Alberts	7301 AA Paragliding Holland B.V.	Mark Schoonhoven	7303 Cloud to Cloud paragliding	Yiri IJsselsteijn	7655 Eerste Ned. Parapente Vereniging	Rob Uiterlinden	7655 Eerste Ned. Parapente Vereniging	Charles Blonk	7655 Eerste Ned. Parapente Vereniging	Arjan Pool	8502 Pro Air Paragliding	Andre Bizot	8502 Pro Air Paragliding	Joost Visschedijk	715232 Plus 4	Leontien Kragten	Ind.leden	Jan Sikking	Ind.leden	Belangstellenden		Gerard Visser		Henk van Schaik	
Bestuur	Portefeuille																																																	
John Joosten	Voorzitter																																																	
Wouter Stigter	Secretaris, communicatie																																																	
Marga van Woensel	Penningmeester, wedstrijden																																																	
Bas van Duijn	Examens																																																	
Sanne Both	Opleidingen																																																	
Jeroen Buis	Veiligheid en Techniek																																																	
Afgevaardigden	Vereniging																																																	
Bert Delmaar	7201 Achterhoekse Vliegers XCC																																																	
Ad van den Akker	7289 Para Sailing Team Nistelrode																																																	
Alex Schreurs	7297 Skyclub Holland																																																	
Henk Alberts	7301 AA Paragliding Holland B.V.																																																	
Mark Schoonhoven	7303 Cloud to Cloud paragliding																																																	
Yiri IJsselsteijn	7655 Eerste Ned. Parapente Vereniging																																																	
Rob Uiterlinden	7655 Eerste Ned. Parapente Vereniging																																																	
Charles Blonk	7655 Eerste Ned. Parapente Vereniging																																																	
Arjan Pool	8502 Pro Air Paragliding																																																	
Andre Bizot	8502 Pro Air Paragliding																																																	
Joost Visschedijk	715232 Plus 4																																																	
Leontien Kragten	Ind.leden																																																	
Jan Sikking	Ind.leden																																																	
Belangstellenden																																																		
Gerard Visser																																																		
Henk van Schaik																																																		
3	Benoeming bestuursleden	John Joosten vermeldt dat hij tijdens de voorjaarsvergadering ad interim voorzitter was. Dat is hem goed bevallen, daarom heeft hij zich kandidaat gesteld voor het voorzitterschap. Er hebben zich geen andere kandidaten gemeld.																																																

Nr	Onderwerp	Verslag afdelingsvergadering 13 november 2015
		<p>Besluit: de afdelingsvergadering benoemt met algemene stemmen John Joosten tot voorzitter voor een periode van 4 jaar. Bas van Duijn overhandigt John de traditionele Mars voor nieuwe energie.</p> <p>Marga van Woensel is kandidaat voor de portefeuilles penningmeester en wedstrijden. Zij licht haar kandidatuur toe. Primaire motivatie voor haar is de wedstrijdportefeuille, omdat voor haar veel wedstrijd zaken onduidelijk zijn, maar wel interessant. Zij doet de financiën voor het bedrijf van haar man, vandaar het penningmeesterschap.</p> <p>Besluit: de afdelingsvergadering benoemt met algemene stemmen Marga van Woensel tot bestuurslid voor een periode van 4 jaar. John overhandigt haar de traditionele Mars.</p> <p>Jeroen Buis is kandidaat voor de portefeuille veiligheid en techniek. Hij licht zijn kandidatuur toe. Hij vliegt ongeveer 15 jaar en heeft in 2012 zijn instructeursaanpak gehaald. Jan Sikking vraagt of de combinatie van activiteiten niet te veel is. Jeroen geeft aan dat hij voldoende tijd heeft voor de taken.</p> <p>Besluit: de afdelingsvergadering benoemt met algemene stemmen Jeroen Buis tot bestuurslid voor een periode van 4 jaar. John overhandigt ook hem de traditionele Mars.</p> <p>John Joosten geeft aan dat het bestuur onderling de portefeuille kwaliteitsmanagement wil opvangen en hiervoor geen uitbreiding van het bestuur.</p>
4	Vaststellen verslag afdelingsvergadering 10 april 2015	<p>Leontien Kragten namens Paul Blok vraagt wanneer het financiële verslag beschikbaar is gekomen en waarom dit niet aan de afgevaardigden is toegezonden.</p> <p>John Joosten licht toe dat wegens gebrek aan penningmeester in het voorjaar en ziekte op het bondsbureau er in het voorjaar geen verslag 2014 was. De realisatiecijfers over 2014 zijn overigens wel in de begroting 2016 opgenomen.</p> <p>Besluit: de afdelingsvergadering stelt met algemene stemmen het verslag vast.</p>
5	Vaststellen Jaarplan	<p>John Joosten stelt het Jaarplan 2016 van de afdeling aan de orde.</p>

Nr	Onderwerp	Verslag afdelingsvergadering 13 november 2015
	2016	<p>Jan Sikking vraagt hoe het bestuur omgaat met het opgenomen resultaat over het auditten van scholen.</p> <p>John Joosten licht toe dat de commissie dit het liefst wil doen door middel van bezoeken aan scholen die daadwerkelijk aan het lessen zijn. Dat is echter niet zo eenvoudig omdat sommige scholen alleen in het buitenland lesgeven. Ten aanzien van de audit van scholen is het vinden van mensen met voldoende tijd het eerste probleem. Als bestuur zijn we ook niet tevreden met de huidige situatie en voeren het liefst de audits uit. Het is zoeken naar een met de beschikbare capaciteit uitvoerbare methodiek. Het bestuur roept afgevaardigden en scholen op om suggesties daarvoor aan te dragen.</p> <p><i>Op grond van de discussie vervangt de afdelingsvergadering het resultaat zoals vermeldt bij Auditcommissie in: het bestuur en de auditcommissie vinden in 2016 een geschikte methode voor het auditten van scholen, mede op basis van suggesties van afgevaardigden en scholen.</i></p> <p>Jan Sikking vraagt of de commissie ook de andere commissies van de afdeling audit.</p> <p>Het bestuur geeft aan dat de auditcommissie alleen bedoeld is voor het auditten van de scholen. Ellen Canninga, Gerard Visser, Henk Alberts en Arjan Pool geven aan dat de controle van de commissies en het bestuur gebeurt door de afdelingsvergadering. Zij doen Jan Sikking de suggestie om als hij wil dat de auditcommissie of een andere commissie dit doet, hij een voorstel aan de afdelingsvergadering kan voorleggen. Enkele leden geven aan hier geen behoefte aan te hebben.</p> <p>Leontien Kragten vraagt naar de betekenis van het resultaat dat het aantal scholen en verenigingen tenminste gelijk blijft in 2016. Het bestuur antwoordt dat eerder een wens is dan een door het bestuur te beïnvloeden resultaat.</p> <p><i>De afdelingsvergadering schrapt daarom dit deel van het resultaat bij Erkenning scholen en verenigingen.</i></p> <p>Sanne Both (portefeuille opleidingen) geeft aan dat er inmiddels 7 meldingen zijn voor de komende instructeursopleiding 2016. Mogelijk dat de opleiding 2017 niet van start gaat wegens het niet beschikbaar zijn van een van de opleiders dat jaar.</p> <p>Bas van Duijn (portefeuille examens) geeft aan dat bij de tekst en resul-</p>

Nr	Onderwerp	Verslag afdelingsvergadering 13 november 2015
		<p>taat over de theorie-examens gelezen moet worden dat de <i>onderzocht gaat worden</i> of de examens kunnen bestaan uit een generiek deel voor alle disciplines, aangevuld met een specifiek deel per disciplines</p> <p>Andre Bizot doet de suggestie om samen te werken met andere afdelingen voor gelijke theoriedelen, bijvoorbeeld aerodynamica. Bas van Duijn geeft aan dat de eerste prioriteit is om de bestaande examens te verbeteren en daarna andere zaken zoals het voorstel van Andre op te pakken.</p> <p>Wouter Stigter (portefeuille communicatie) meldt dat de beide redacties van de afdelingsbladen van Delta en Schermvliegen en de verantwoordelijke bestuursleden hebben gesproken over het samenvoegen van de beide bladen tot één blad. Reden hiervoor is dat Delta kampt met een teruglopend ledenaantal en budget, waardoor nog maar 1 keer per jaar het Deltamagazine verschijnt. De bedoeling is om de beide budgetten van de afdelingen samen te voegen en 1 blad te maken dat 4x per jaar verschijnt. <i>De afdelingsvergadering steunt dit plan, mits het ons niet meer gaat kosten en er 4x per jaar een blad van gelijke omvang blijft uitkomen.</i></p> <p>Charles Blonk merkt op dat er behoefte is aan verbetering van de examenvragen waar het gaat om allerlei cijfers en omschrijvingen over materialen, zoals breeksterktes etc. Bas van Duijn onderkent dit en geeft aan dat hij de vragen over deze onderwerpen meer onafhankelijk van de momentele omschrijvingen en getallen wil opstellen.</p> <p>Besluit: de afdelingsvergadering stelt het jaarplan met de genoemde aanpassingen vast, zoals cursief in dit verslag weergegeven.</p>
6	Vaststellen begroting 2016	<p>Marga van Woensel (penningmeester) geeft aan dat de begroting vooral gebaseerd is op de begroting van 2015. De contributie is met 1% verhoogd wegens de door de koepel gehanteerde inflatie.</p> <p>Wouter Stigter (communicatie) vult aan dat de (netto) kosten voor Riser niet meer gaan worden voor de afdeling dan nu. Het is voor de redacties van de bladen dus de uitdaging om met de samengevoegde budgetten een blad van gelijke omvang te maken.</p> <p>Besluit: de afdelingsvergadering stelt met algemene stemming de begroting en de contributie voor 2016 vast.</p>

Nr	Onderwerp	Verslag afdelingsvergadering 13 november 2015
7	Voorstel kleine aanpassingen Reglement Schermvliegen	<p>Na enige discussie is de conclusie dat het inderdaad alleen gaat om taalkundige verbeteringen van het reglement. Het bestuur zegt toe dat vanaf deze wijziging de wijzigingen ten opzichte van het vorige reglement zichtbaar wordt opgenomen, bijvoorbeeld als bijlage in het document.</p> <p>Besluit: de afdelingsvergadering stelt met algemene stemmen het gewijzigde reglement vast.</p>
8	<p>Discussiepunt: gevlogen verkrijgen tweede aantekening</p> <p><i>Moet een piloot die Brevet-3 Lierstart heeft en zijn aantekening Bergstart haalt, die aantekening op niveau 2 (huidige situatie) of op niveau 3 krijgen en omgekeerd?</i></p>	<p>Charles Blonk heeft de vraag gesteld of een piloot die Brevet-3 Lierstart heeft en zijn aantekening Bergstart haalt, die aantekening op niveau 2 (huidige situatie) of op niveau 3 moet krijgen, en omgekeerd. Zijn ervaring is dat piloten met brevet Lier 3 die vervolgens hun bergbrevet halen, wel voldoende bekwaam zijn op niveau 2 maar niet op niveau 3. In het geval echter een piloot met brevet Berg 3 zijn lieraantekening haalt, heeft deze in de bergen reeds voldoende ervaring opgedaan om zijn lierbrevet direct op niveau 3 te kunnen krijgen.</p> <p>Henk Alberts vindt het geen probleem om van berg 3 naar lier 3 te gaan, wel andersom. Sanne Both en Leontien Kragten geven aan dat het met de aangescherpte eisen voor brevet 3 (berg én lier) het een stuk lastiger is om aan de lier te voldoen aan de brevet 3 eisen, vanwege het doorgaans beperkte hoogteverschil. Deze mening wordt niet door iedereen gedeeld.</p> <p>Leontien Kragten doet de suggestie om wel in beide gevallen brevet 3 af te geven, waarbij (dus) bij het afgeven van de tweede luchtwaardigheidsverklaring rekening moet worden gehouden met het feit dat dit de tweede aantekening op niveau 3 oplevert.</p> <p>Charles Blonk doet het voorstel om de huidige reductieregeling te laten vervallen, of te vervangen door de eis van een minimum aantal vliegreuren voor de tweede aantekening, bijvoorbeeld 50.</p> <p>De voorzitter vat samen: we zijn het eens dat er verschillende vaardigheden nodig zijn voor berg- respectievelijk liervliegen. De vraag is of we dit willen oplossen via een reglementswijziging of via de instructeur die de luchtwaardigheidsverklaring afgeeft. Het bestuur zal op basis van de discussie in het voorjaar een voorstel doen.</p> <p>[N.B. bovenstaande is een verkorte weergave van de gevoerde discussie]</p>

Nr	Onderwerp	Verslag afdelingsvergadering 13 november 2015
9	Overige voorstellen en vragen van afgevaardigden	<p>Jan Sikking heeft over vier onderwerpen vooraf schriftelijk de volgende vragen ingediend.</p> <p>1) Examencommissie</p> <p>In een mailing aan de leden is een oproep gedaan ter aanvulling van de examencommissie, met een aantal eisen en wensen. De eisen en wensen zijn een blokkade voor de leden om zich op te geven voor een dergelijke functie. Hierbij komt dat deze eisen en wensen nergens beschreven zijn en dit kan gezien worden als een hindernis tot toetreding aan de examencommissie.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wat is nu de status van de examencommissie? <i>Er hebben zich tot nu toe vier kandidaten voor de commissie gemeld, waarvan één kandidaat niet wil toetreden maar de commissie wel wil ondersteunen.</i> 2. Waarom is er geen vervanging van leden i.p.v. een oproep tot uitbreiding? <i>De commissie heeft behoefte aan extra leden omdat er veel werk verzet moet worden. Vervanging lost zorgt niet voor meer handjes.</i> 3. Waarom worden er eisen gesteld zoals brevet 3 en bij voorkeur soarders als er geen brevet 3 soar is? <i>De commissie heeft brevet 3 als kwaliteitseis voor kandidaten opgenomen. Dit zijn piloten waarvan verwacht mag worden dat zij voldoende kennis en ervaring hebben om examenvragen te kunnen samenstellen.</i> 4. De selectie wordt gedaan door de commissie zelf, waarom is er geen inbreng vanuit een onafhankelijke sollicitatiecommissie? <i>Belangrijk is dat de uitgebreide commissie in zijn geheel kan samenwerken, daarom doet de commissie de selectie zelf. Arjan Pool biedt zich aan om samen met Bas van Duijn de eerste beoordeling te doen van de brieven.</i> <p>2) Commissies</p> <p>Om een transparante organisatie te bevorderen zouden alle functies en nevenfuncties binnen de afdeling in kaart gebracht moeten worden. Zoals een lijst van alle functies met zittingsduur en door welke organisatie men</p>

Nr	Onderwerp	Verslag afdelingsvergadering 13 november 2015
		<p>wordt vertegenwoordigd in de afdelingsvergadering.</p> <ol style="list-style-type: none"><li data-bbox="564 472 1437 629">1. Is het bestuur van plan een reglement van aftreden voor commissies voor te leggen aan de afdelingsvergadering? <i>Nee, het bestuur is allang blij dat we leden kunnen vinden om deel te nemen in commissies.</i> <li data-bbox="564 678 1437 913">2. Waarom kunnen commissies zelf eisen en voorwaarden stellen die niet eerst voorgelegd zijn aan de afdelingsvergadering of het bestuur? <i>Elke commissies valt onder de verantwoordelijkheid van een bestuurslid. In het bestuur bewaken we de kwaliteit van de samenstelling van de commissies.</i> <li data-bbox="564 963 1437 1120">3. Hoe gaat het bestuur inzage geven in alle functies, met zittingstermijn en vertegenwoordiging van de functionarissen in de afdelingsvergadering? <i>Op de website zijn de commissies en de bemensing daarvan opgenomen.</i> <p>Naar aanleiding van deze vraag vindt Henk Alberts dat we heel blij moeten zijn dat mensen hun tijd in een commissie steken. Op de vraag van het bestuur of Jan Sikking specifiek doelt op een bepaalde commissie antwoordt Jan bevestigend, maar is niet bereid deze in de vergadering te noemen. Jan Sikking geeft aan dat hij klachten heeft ontvangen over personen van de examencommissie. Het bestuur is daar niets van bekend; daarom is het ook niet mogelijk om er op te reageren. Arjan Pool biedt aan om als onafhankelijk intermediair op te treden.</p> <p>3) Vergrijzing</p> <p>Uit onderzoek is gebleken dat de gemiddelde leeftijd van de populatie schermvliegers in 15 jaar, van 2000 tot 2015, met 9 jaar is toegenomen. De gemiddelde leeftijd is van 39 naar nu 48 toegenomen. Deze tendens is zorgelijk.</p> <ol style="list-style-type: none"><li data-bbox="564 1787 1369 1821">1. Welke actie is te ondernemen om de vergrijzing tegen te gaan? <li data-bbox="564 1827 1422 1899">2. Welke afspraken zijn te maken met betrekking tot een visie over de verjonging van de afdeling? <p><i>Het bestuur erkent de vergrijzing maar heeft zich nog niet verdiept in de oorzaken. Dat zal eerst moeten gebeuren om vervolgens te kijken of op basis van een visie op de toekomst oplossingen gevonden kunnen worden</i></p>

Nr	Onderwerp	Verslag afdelingsvergadering 13 november 2015
		<p><i>(als de vergrijzing niet 'vanzelf' overgaat). Van belang is ook dat we jongeren iets te bieden moeten hebben. Zij sluiten zich minder vanzelfsprekend dan vroeger aan bij een vereniging.</i></p> <p>4) Instructeurs</p> <p>Als vertegenwoordiger van de individuele leden wil ik het bestuur voorstellen om in de verhouding individuele leden tot organisatie vertegenwoordigde leden ook niet opleidingsinstantie gebonden instructeurs volledig te erkennen en deze tekenbevoegdheid te geven.</p> <p>1. Waarom is de koppeling van een instructeur noodzakelijk aan een opleidingsinstantie om een tekenbevoegdheid te verwerven? <i>We hebben als afdeling ter waarborging van de kwaliteit van opleidingen het zo ingericht dat we eisen stellen aan de opleidingsinstanties. Dat is niet anders dan bij bijvoorbeeld scholen in het onderwijs.</i></p> <p>2. Welke afspraken zijn er nodig om instructeurs zelfstandig te kunnen laten functioneren? <i>Het bestuur is van mening dat de huidige regelgeving op een juiste wijze de kwaliteit van de opleidingen borgt. Als Jan Sikking dat anders wil regelen kan hij een voorstel voorleggen aan de afdelingsvergadering. Overigens staat het elke instructeur vrij om zelf een school te beginnen.</i></p>
	Rondvraag	<p>Henk Alberts vraagt naar het percentage voorvallen onder mannen en vrouwen. Zijn indruk is dat vrouwen meer gespannen en behoudender lijken, waardoor bepaalde voorvallen vaker bij vrouwen voor komen. Als dat klopt dan kan daar lering uit worden getrokken en in de opleiding rekening mee worden gehouden.</p> <p>Jeroen Buis antwoordt dat hij zal kijken of dergelijke gegevens uit de Europese database zijn te halen.</p> <p>Ellen Canninga: wat zijn de consequenties van de veiligheidsjaarverslagen, zoals beschreven in de brief van 21 september aan scholen en verenigingen? Ellen stoort zich aan de toon van de brief. Bovendien zou dit besproken worden tijdens de najaarsvergadering. John Joosten antwoordt dat dit ten onrechte niet is gebeurd, excuses daarvoor. De brief is inderdaad streng bedoeld. Jeroen Buis vult aan dat er meerdere keren gevraagd is om de verslagen (een verplichting op grond van het reglement). Vervolgens is uiteindelijk deze brief gestuurd. Alle scholen en bijna alle verenigingen hebben inmiddels hun verslag ingezonden.</p>

Nr	Onderwerp	Verslag afdelingsvergadering 13 november 2015
		Ter verduidelijking van de functie van de veiligheidsjaarverslagen licht Je-roen Buis toe dat voorvallen met letsel centraal gemeld moeten worden. Andere voorvallen moeten binnen de school of vereniging worden geregistreerd en eens per jaar in veiligheidsjaarverslag worden opgenomen. Uit de veiligheidsjaarverslagen komen leerpunten naar voren, waar iedereen beter van kan worden. Uit de verslagen over 2014 heeft de veiligheidscommissie al 40 leerpunten kunnen halen.
10	Sluiting van de afdelingsvergadering	Om 22.37 sluit John Joosten de vergadering en nodigt iedereen uit om aan de bar nog een drankje te nemen.

Besluit:

de afdelingsvergadering stelt het verslag van de Najaarsvergadering van 13 november 2015 vast.

4. Vaststellen jaarverslag en jaarrekening 2015

In het Jaarverslag legt het bestuur verantwoording af over het afgelopen jaar. Naast enkele algemene zaken over de afdeling gebeurt dit vooral aan de hand van de speerpunten en resultaten uit het jaarplan 2015.

1. Situatieschets afdeling per 31 december 2015

a. Leden

De afdeling Schermvliegen heeft per 31 december 2015 in totaal 1649 leden, een toename van 189 leden. Daarmee is ook het afgelopen jaar het aantal leden weer gestegen. Ongeveer 10% van de leden is vrouw.

Jaar	1 januari	1 maart	1 oktober	31 december	gemiddeld
2016	1466	1496			
2015	1460	1494	1600	1649	1554
2014	1495	1519	1600	1504	1500
2013	1489	1511	1584	1493	1491
2012	1468	1497	1584	1486	1477
2011	1483	1507	1570	1463	1473
2010	1464	1497	1566	1480	1472
2009	1447	1478	1553	1460	1454

Gemiddeld = (aantal per 1-1 plus aantal per 31-12) / 2

b. Bestuur

De samenstelling van het bestuur per 31 december 2015 is als volgt:

Portefeuille	Naam
Voorzitter en belangenbehartiging	John Joosten
Secretaris en Communicatie	Wouter Stigter
Penningmeester en Wedstrijden	Marga van Woensel
Brevetters en Opleidingen	Sanne Both
Veiligheid en techniek	Jeroen Buis
Kwaliteitsmanagement en Scholen	John Joosten
Examens	Bas van Duijn

2. Doelstelling van de afdeling schermvliegen

a. Algemeen

De doelstellingen van de afdelingen zijn afgeleid van de doelstellingen van de KNVvL en richten zich op het ontwikkelen van de (sport)activiteiten die kenmerkend zijn voor deze afdeling.

De primaire doelstellingen van de afdeling zijn:

- Het behartigen van de belangen van de leden
- Het verlenen van diensten en producten aan de leden
- Het bevorderen van een veiligheidsbesef
- Het op peil houden van de kennis en kunde van de leden
- Het promoten van schermvliegen

b. Speerpunten 2015

Voorzitter & Belangenbehartiging

Soar-problematiek

✓ **Resultaat Jaarplan 2015:** *De aantekening soaren wordt ingevoerd en scholen ontwikkelen een opleidingsprogramma voor het behalen van de aantekening.*

Dit resultaat is gehaald. De aantekening is ingevoerd, de ledenadministratie is op orde gebracht voor de verwerking ervan en de eerste aanvragen zijn ingediend en verwerkt. Ook de aanvragen van instructeurs om hun aantekening uit te breiden conform de overgangsregeling zijn verwerkt.

Brevetten in Oostenrijk

✗ **Resultaat 2015:** *we verkrijgen rijks erkenning voor onze brevetten en aantekeningen.*

Dit resultaat is formeel niet gehaald. Begin 2015 heeft de FAA Aeroclub, de Oostenrijkse zusterorganisatie van de KNVvL, in opdracht van het Oostenrijkse ministerie voor Transport, alle landen van de EHPU verzocht om informatie te geven over de manier van verstrekken van brevetten en de eisen die aan de brevetten zijn verbonden. Schermvliegen heeft gezamenlijk met Delta deze vragen beantwoord. Wij hebben vernomen dat op basis daarvan een voorstel bij het Oostenrijkse parlement ligt om o.a. onze brevetten toe te laten. Het is niet bekend wanneer het parlement daar daadwerkelijk toe besluit.

Samenwerking Delta en Schermvliegen

✗ **Resultaat 2015:** *de beide afdelingen stellen gezamenlijk een tijdpad op om de samenwerking handen en voeten te geven.*

Het tijdpad is er nog niet. Mede vanwege bestuurswisselingen bij beide afdelingen kon er onvoldoende tijd worden gestoken in dit onderwerp. Op praktisch vlak is er echter wel degelijk sprake van toenemende samenwerking. In 2015 zijn de voorbereidingen getroffen om voortaan gezamenlijk één magazine te publiceren. Het eerste nummer daarvan is inmiddels in 2016 verschenen. Daarnaast hebben beide afdelingen wederom gezamenlijk op de Vliegsporbeurs gestaan en werken we nauw samen op het gebied van bijvoorbeeld soaren, regelgeving, EHPU en 'Oostenrijk'.

SECRETARIS

Bestuursvergaderingen

✓ **Resultaat 2015:** twee keer per jaar biedt het bestuur de leden inzicht in de voortgang van de resultaten via de vernieuwde website van de afdeling en/of andere informatiekanalen.

Het bestuur houdt de leden permanent op de hoogte door middel van de website en de digitale nieuwsbrief. Daarnaast worden de agenda's en stukken voor de afdelingsvergaderingen op de website gepubliceerd en worden de vergaderingen in de nieuwsbrief aangekondigd.

Afdelingsvergaderingen

✓ **Resultaat 2015:** de vergaderingen worden zorgvuldig voorbereid en de verslagen zijn binnen 1 week voor de bestuursleden resp. afgevaardigden in concept beschikbaar. Na een reactietermijn van 3 weken worden de definitieve conceptverslagen op de website gepubliceerd. De formele vaststelling gebeurt in de eerstvolgende afdelingsvergadering.

In 2015 zijn de agenda's met alle bijbehorende stukken van de afdelingsvergaderingen vooraf gepubliceerd. De (concept)verslagen zijn op de website gezet.

Schoolhoudersbijeenkomsten

Het bestuur organiseert minimaal één keer per jaar een bijeenkomst met schoolhouders. Deze kan aansluitend met de instructeursbijeenkomst worden gehouden.

✗ **Resultaat 2015:** er is geen bijeenkomst met schoolhouders georganiseerd.

Verenigingsbijeenkomsten

Het bestuur organiseert vanaf 2015 minimaal één keer per jaar een bijeenkomst met (bestuurders van) verenigingen.

✗ **Resultaat 2015:** er is geen bijeenkomst met verenigingen georganiseerd.

PENNINGMEESTER

Begroting 2015 en contributie

✓ **Resultaat 2015:** de afdeling heeft voor 2015 een correct financieel resultaat

Het resultaat over 2015 bedraagt € 11.784 voordelig; zie volgende pagina voor een toelichting op dit resultaat.

✓ **Resultaat 2015:** de afdeling heeft voor 2016 een sluitende begroting.

Tijdens de najaarsvergadering 2015 heeft het bestuur een sluitende begroting gepresenteerd voor 2016, waarbij het afdelingsdeel van de contributie met 1% is verhoogd wegens inflatiecorrectie. Dat zelfde is ook gebeurd met het KNVvL-deel van de contributie.

Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Luchtvaart | Afdeling Schermvliegen

	Begroting Schermvliegen, bedragen in euro's	Begroting 2016	Begroting 2015	Realisatie 2015	Realisatie 2014
B A T E N					
1	CONTRIBUTIES	43.600	43.200	42.521	37.851
2	SUBSIDIES	0	0		0
3	BIJZONDERE BATEN EN LASTEN	0	0	-872	(452)
	Telling baten (A)	43.600	43.200	41.649	37.399
L A S T E N					
4	Sportaanbod/Sportondersteuning	10.100	9.700	761	4.505
5	Sportservice	3.335	3.335	5.143	3.793
	SPORT	13.435	13.035	5.904	8.298
6	EXAMINERINGS INSTITUUT (KEI)	(10.000)	(10.000)	(7.602)	(10.384)
7	COMMUNICATIE & MARKETING	14.100	14.100	12.651	16.756
8	Bestuur, adviescommissies en overlegorganen	12.900	12.900	6.510	9.506
9	Operations	0	0	0	0
	BELANGENBEHARTIGING & REPRESENTATIE	12.900	12.900	6.510	9.506
10	Personeel (bruto personeelslasten)	0	0	0	0
11	Huisvesting	0	0	0	0
12	Kantoor	9.540	9.540	8.048	7.949
13	Algemeen	4.375	4.375	4.630	4.397
	ORGANISATIE	13.915	13.915	12.678	12.346
	Telling lasten (B)	44.350	43.950	30.141	36.522
	Exploitatieresultaat (A - B)	-750	-750	11.508	877
14	FINANCIEEL RESULTAAT (C)	750	750	276	852
	Totaal jaarresultaat (A - B + C)	0	0	11.784	1.729
	Mutatie ALGEMENE RESERVE (Resultaatbestemming)	0	0	-11.784	-1.729
	SALDO EXPLOITATIE	0	0	0	0

Aanvullende gegevens					
	Aantal leden Afdeling	1.600	1.600	1649	1.616
	Aantal leden KNVvL	1.600	1.600	1578	1.517
	Aantal sportlicenties	275	275	251	264
	Aantal brevetten (GPL en IPPI)	650	650	488	645
	Aantal examens	200	200	179	171
	Contributie afdeling	€ 27,25	€ 27,00	€27,00	€ 23,70

Toelichting op resultaat 2015

1. Contributies

Omdat het ledenaantal ongeveer stabiel is gebleven zijn de contributie inkomsten als begroot.

2. Subsidies

Sinds 2015 wordt er geen subsidie van het NOC*NSF meer ontvangen.

3. Bijzondere baten

Het genoemde bedrag is een mutatie van het voorgaande boekjaar.

4. Sportaanbod en sportondersteuning

Het was de bedoeling om in 2015 het (top)sportbeleid op een nieuwe leest te schoeien. In afwachting daarvan zijn er geen financiële verplichtingen aangegaan. Wegens de vacature wedstrijdcommissaris is het er echter niet van gekomen om tijdig voor het seizoen een nieuw beleid gereed te hebben. Daarom is vrijwel het hele budget onbesteed gebleven.

5. Sportservice

Onder deze noemer vallen de kosten van de collectieve WA-verzekering en de opbrengsten van de sportlicenties, de jaarlijkse schoolbijdragen en opbrengsten van lierkeuringen. In 2015 zijn er geen kosten in rekening gebracht aan de schoolhouders voor de schoolerkenning. Daardoor is er € 1.800 minder binnengekomen dan begroot en zijn de netto uitgaven op deze post eenzelfde bedrag hoger.

6. KEI

De Afdeling laat de uitgifte van brevetten en aantekeningen verzorgen door het KEI. De prijzen van brevetten en aantekeningen worden door het KEI vastgesteld. Dit jaar zijn iets minder brevetten uitgegeven dan begroot.

7. Communicatie en Marketing

De kosten voor communicatie bestaan voor het grootste deel uit de uitgave van het ledenmagazine Riser. De uitgaven daaraan zijn op 50 euro na binnen het begrote budget gebleven. Aan enkele andere posten voor promotie, zoals de Vliegsportheurs, en (bijdragen aan) hosting van website veiligheidscommissie, waaronder de EHPU database is in 2015 minder dan begroot uitgegeven.

8. Bestuur, adviescommissies en overlegorganen

In 2015 is met name aan reiskostenvergoedingen voor bestuurs- en commissieleden minder uitgegeven dan begroot. Deels omdat er minder is vergaderd en gereisd, en deels omdat het bijwonen van de buitenlandse EHPU vergadering voordelig is uitgevallen.

9. Operations: niet van toepassing

10. Personeel: niet van toepassing

11. Huisvesting: niet van toepassing

12. Kantoor

Onder de noemer Kantoorkosten vallen de kosten van de dienstverlening van het verenigingsbureau van de KNVvL ('Woerden'). Door verdergaande digitalisering hoefde minder gebruik gemaakt te worden van deze dienstverlening.

13. Algemeen, adviescommissies en overlegorganen

Onder Algemeen vallen de contributies van WOS/NOC/EAS/FAI en de kosten van betalingsverkeer banken en incasso, deze zijn het afgelopen jaar iets verhoogd.

EXAMENS

Theorie-examens

✓ **Resultaat 2015:** de examencommissie organiseert drie theorie-examens.

De examencommissie heeft op veler verzoek voor het eerst drie examenmomenten georganiseerd, namelijk op 26 februari, 17 april en 20 november 2015. De voorbereidingstijd voor het eerste examen was kort omdat pas eind 2014 besloten is drie keer te examineren; de daaropvolgende data zijn tijdiger bekend gemaakt, waardoor scholen en examenkandidaten zich beter konden voorbereiden. In de tabel zijn de aantallen kandidaten en slagingspercentages opgenomen. Op basis van de reacties van kandidaten concludeert de examencommissie dat het toevoegen van een derde examenmoment zeer wordt gewaardeerd.

<i>Examen niveau</i>	<i>Aantal kandidaten</i>	<i>Aantal geslaagd</i>	<i>Percentage geslaagd</i>
B2	144	94	65%
B3	22	20	91%

✓ **Resultaat 2015:** actualiseren exameneisen met onderverdeling in generiek en per discipline. De examencommissie heeft de exameneisen geactualiseerd.

✓ **Resultaat 2015:** de database met vragen wordt verder uitgebreid.

Het actualiseren en verbeteren van de vragendatabase is een doorlopend proces, in 2015 zijn er weer veel nieuwe vragen toegevoegd en achterhaalde vragen aangepast. Uit signalen van leden en vliegenscholen blijkt dat men een duidelijke kwaliteitstoename merkt de afgelopen jaren.

SCHOLEN EN VERENIGINGEN

Erkenningen scholen en verenigingen

✓ **Resultaat 2015:** het aantal erkende scholen en verenigingen blijft in 2015 tenminste gelijk.

Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Luchtvaart | Afdeling Schermvliegen

De KNVvL erkent veertien opleidingsinstanties voor schermvliegen. Dat is één meer dan in 2014: Paraworks is erbij gekomen. Bij de afdeling zijn ook veertien schermvliegverenigingen aangesloten en ook dat is er één meer dan vorig jaar: Paragliding Team Zeeland is erbij gekomen.

COMMUNICATIE

X **Resultaat 2015:** *er komt een communicatieplan aan de hand waarvan planmatig de communicatie met de leden wordt verbeterd: een groter bereik, meer actualiteit, meer inbreng van de leden en minder kosten.*

Er is geen communicatieplan gemaakt; in plaats daarvan is de tijd en aandacht gestopt in het verbeteren van de informatiewaarde van de website en het regelmatig publiceren van een digitale nieuwsbrief.

Website

✓ **Resultaat 2015:** *de inhoud en vormgeving van de afdelingssite wordt geactualiseerd en verbeterd.*

De eind 2014 vernieuwde website is dit jaar voorzien van meer informatie; het actueel houden is een continu aandachtspunt.

Riser

✓ **Resultaat 2015:** *de advertentie-inkomsten zijn in 2015 25% meer dan in 2013.*

De opbrengst was in 2015 € 5.500,- tegen € 4.175 in 2013; een toename met 32%. In 2014 was de opbrengst € 3.350.

✓ **Resultaat 2015:** *de portefeuillehouders communicatie van de afdelingen zeil- en schermvliegen doen in samenwerking met de beide redacties een voorstel of en langs welke weg (inhoudelijk en qua planning) beide magazines kunnen worden samengevoegd.*

Vanaf 2016 verschijnt er een gezamenlijk magazine van beide afdelingen. Voor Deltavliegen betekent dit dat zij zonder kostenstijging van 1 naar 4 edities per jaar groeien, zonder dat dit voor Schermvliegen tot meer kosten of minder pagina's leidt.

Beurs Wageningen

✓ **Resultaat 2015:** *de afdeling is vertegenwoordigd tijdens de vliegsportbeurs.*

Evenals eerdere jaren stond de afdeling samen met Delta op de beurs.

BREVETTERINGEN EN OPLEIDINGEN

Opleiding

✓ **Resultaat 2015:** er zijn twee instructeursdagen gehouden en alle instructeurs hebben tenminste twee dagdelen daaraan deelgenomen, waarbij instructeurs een belangrijk deel van de bijeenkomsten verzorgen.

Resultaat 2015: Er zijn twee instructeursdagen gehouden en bijna alle instructeurs hebben tenminste twee dagdelen daaraan deelgenomen, de invulling van de bijeenkomst wordt verzorgd door de opleiding met wat input van de instructeurs.

Daarnaast is in 2015 een instructeurs opleiding van start gegaan met 13 deelnemers. Deze hebben allen 3 1/2 dag didactische opleiding onder leiding van de kadercommissie en Paul Scheltes gekregen. De verwachting is dat een deel van deze groep in 2016 examen zal doen.

VEILIGHEID EN TECHNIEK

Veiligheid en techniek

✓ **Resultaat 2015:** de veiligheidscommissie doet verslag van de meldingen en de uitgevoerde onderzoeken.

De Europese EHPU database voor voorvalmeldingen is volop in gebruik en de kinderziektes zijn grotendeels verdwenen.

Het Handboek veiligheid is door vrijwel alle scholen en verenigingen geïmplementeerd en dit heeft geresulteerd in 16 jaarverslagen en ruim 55 verbeterpunten.

Elke school en vereniging heeft nu een veiligheidsmanager.

In het afgelopen jaar is de veiligheidscommissie 5 keer bijeen geweest en heeft daarbij circa 50 meldingen besproken. Er zijn in 2015 geen formele onderzoeksrapporten gepubliceerd. De technische commissie heeft in 2015 weer twee dagen georganiseerd voor het keuren van lierinstallaties.

KWALITEITSMANAGEMENT

De reglementen zijn nooit af: er komen telkens weer nieuwe ontwikkelingen. Het afdelingsbestuur houdt de vinger aan de pols en zal zo nodig voorstellen doen voor verbeteringen.

✓ **Resultaat 2015:** het bestuur zorgt voor uitvoering van de aanpassingen en doet zo nodig voorstellen voor verbeteringen.

In 2015 is het Reglement Schermvliegen tijdens de voorjaarsvergadering aangepast voor de invoering van het Soarbrevet en de wijzigingen in de materiaaleisen. Tijdens de najaarsvergadering zijn alleen enkele tekstuele verbeteringen en verduidelijkingen doorgevoerd. Tevens is toen afgesproken dat voortaan in het te publiceren reglement de meest recente wijzigingen zichtbaar zullen worden aangebracht. Daaraan is inmiddels voldaan.

Auditcommissie

X Resultaat 2015: *De auditcommissie zet de bezoeken aan de scholen voort, mogelijk ook in praktijksituaties tijdens vliegweken of lierdagen van de scholen.*

In 2015 heeft de auditcommissie geen bezoeken aan scholen afgelegd. Oorzaak is tijdgebrek bij de leden van de auditcommissie, mede door het aanvaarden van de functie van afdelingsvoorzitter door John Joosten, portefeuillehouder kwaliteitsmanagement.

WEDSTRIJDZAKEN

Sportbeleid

Schermvliegen is zowel recreatie als sport. In veel sporten wordt onderscheid gemaakt in breedtesport en topsport. Daarbij vervult het topsportdeel vaak de rol van boegbeeld. In 2015 willen we het topsportbeleid van de afdeling opnieuw vormgeven. Doelen daarbij zijn het aantal wedstrijd-deelnemers te vergoten, bijvoorbeeld door training en coaching te organiseren, en het daardoor enthousiasmeren van meer piloten om op hun niveau aan wedstrijden deel te nemen.

X Resultaat 2015: *het bestuur stelt een topsportplan op.*

In 2015 is Marga van Woensel aangetreden als nieuwe portefeuillehouder wedstrijden. Zij heeft zich in 2015 georiënteerd op het sportbeleid, o.a. via gesprekken met organisatoren en deelnemers aan wedstrijden. Dat heeft nog niet geleid tot een concreet plan.

Wedstrijden

✓ Resultaat 2015: drie officiële wedstrijden worden georganiseerd, met per wedstrijd meer deelnemers dan in 2013.

NKSV

Het NKSV is in het voorjaar van 2015 gehouden. Door omstandigheden is er dit jaar geen finale-weekend gehouden. Het is niettemin een geldig kampioenschap met de volgende winnaars: 1. Hugo Robben, 2. Marcel Bourgondiën en 3. Pierre van Bragt.

NK Bergvliegen

Het NK Bergvliegen is van 22 tot en met 29 augustus gehouden in St André les Alpes in Frankrijk. Ronny Geijsen was de winnaar bij de mannen; tweede werd Hugo Robben en derde Remco Bolt. Beste vrouw was Nanda Walliser. Het kampioenschap is georganiseerd als onderdeel van de tweede wedstrijd van het British Open. In die wedstrijd was Ronny Geijsen niet alleen de beste Nederlander: hij was de beste van alle 141 deelnemers!

NK Precisie Stand-up

Op zaterdag 10 oktober is het NK Precisie Stand-up gehouden bij Parasailing Team Nistelrode. Er streden maar liefst 10 teams om de prijzen. De weersomstandigheden waren niet optimaal, door

Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Luchtvaart | Afdeling Schermvliegen

de vlagerige en stevige wind was het behoorlijk turbulent wat aan de scores goed te merken was. Uiteindelijk is het gelukt om alle piloten hun drie doelpogingen te laten vliegen. Winnaar individueel werd Victor Remmers en bij de teams ging de eerste plaats naar Sky Rebbels.

NK Precisie Klassiek

Op 3 en 4 oktober is in Horst/America de NK Precisie Klassiek gehouden. Bij deze vorm van precisievliegen hoeft de piloot bij zijn landing niet op zijn benen te blijven staan. 2015 was de veertigste editie van dit kampioenschap, een fraai jubileum! Onder goede omstandigheden werd de wedstrijd op zaterdag over vier rondes gehouden. Op zondag waren de windomstandigheden helaas niet goed, waardoor het totaal aantal rondes op vier bleef staan. Daarmee is sprake van een geldig kampioenschap. Winnaar in de open klasse werd Victor Remmers; bij de bergschermen ging John van der Reijden met de beker naar huis en de Falcons (Paul Hendriks, Victor Remmers, Huub Coumans) was het winnende team.

XContest

De XContest is een competitie waarbij deelnemers hun gemaakte vluchten kunnen uploaden en volgens een bepaalde waarderingsmethode punten voor een vlucht krijgen. De punten van de zes beste vluchten worden bij elkaar opgeteld en zo krijg je een stand. Er zijn twee categorieën waarin prijzen verdeeld worden: alle vluchten wereldwijd (internationaal) en vluchten gemaakt in Nederland (nationaal). Beste Nederlander internationaal is geworden Jaap Crezee, terwijl Jan Meerbeek nationaal de beste was.

Besluit:

de afdelingsvergadering stelt het Jaarverslag en de Jaarrekening 2015 vast.

5. Voorstel voor verkrijgen tweede aantekening

Tijdens de najaarsvergadering 2015 is er uitgebreid gediscussieerd over de volgende vraag: *Moet een piloot die Brevet-3 (lier of berg) heeft en een tweede aantekening behaalt (berg of lier) deze tweede aantekening op niveau 2 (huidige situatie) of op niveau 3 krijgen?*

In het huidige reglement behaalt een piloot met brevet 3 zijn tweede aantekening op niveau 2. Dit betekent dat een piloot met Berg-3 die zijn Lieraantekening haalt de aantekening Lier-2 krijgt en omgekeerd (dus Lier-3 verkrijgt Berg-2). De betreffende piloot moet om zijn tweede aantekening op niveau 3 te verkrijgen voldoen aan de eisen uit artikel 31, waarbij het met name om de praktijkervaring in lid 3 draait. De piloot heeft al aan deze eisen voldaan voor zijn eerste aantekening op niveau 3. Een piloot die twee aantekeningen heeft, kan reeds beide aantekeningen geldig houden met of alleen liervluchten of alleen bergvluchten (een combinatie mag natuurlijk ook).

In het verslag van de najaarsvergadering is als conclusie het volgende opgenomen: *De voorzitter vat samen: we zijn het eens dat er verschillende vaardigheden nodig zijn voor berg- respectievelijk liervliegen. De vraag is of we dit willen oplossen via een reglementswijziging of via de instructeur die de luchtwaardigheidsverklaring afgeeft. Het bestuur zal op basis van de discussie in het voorjaar een voorstel doen.* Op basis van de discussie stelt het bestuur het volgende voor:

Een piloot krijgt zijn volgende aantekening op het niveau dat de instructeur, die de luchtwaardigheidsverklaring afgeeft, verantwoord vindt. Dit niveau kan nooit hoger zijn dan het niveau van zijn bestaande aantekening(en).

Dit betekent dat een piloot die al een aantekening op niveau 3 heeft, zijn volgende aantekening tenminste op niveau 2 krijgt. De instructeur die de luchtwaardigheidsverklaring afgeeft, beoordeelt of de piloot in voldoende mate beschikt over de kennis en vaardigheden om op niveau 3 van die volgende aantekening te kunnen vliegen. De piloot die een brevet 3 berg- of lierstart heeft, heeft reeds aan de praktischeisen van artikel 31 voldaan; voor het verkrijgen van zijn volgende aantekening moet hij voldoen aan de praktischeisen voor brevet-2, beschreven in artikel 28. Voor het minimumaantal vluchten van 40, genoemd in artikel 28.5, geldt een reductie van 50%. Vervolgens beoordeelt de instructeur of de piloot *daarnaast* in voldoende mate beschikt over de kennis en vaardigheden om op niveau 3 van die volgende aantekening te kunnen vliegen.

Een piloot die zijn eerste aantekening(en) (soar-, berg-, of lierstart) op niveau 2 heeft, krijgt zijn volgende aantekening ook op dat niveau, op basis van een luchtwaardigheidsverklaring.

Volgens het bestuur betreft dit voorstel de interpretatie van het bestaande reglement en is er geen reglementswijziging voor nodig. Als de vergadering het eens is met deze interpretatie, dan zal dit duidelijk naar de leden, instructeurs en scholen worden overgebracht door het bestuur.

6. Route voor versterking verenigingsstructuur & strategische cyclus van de KNVvL 2016

A. Rapport werkgroep versterking 2016

In 2015 is op verzoek van de Ledenraad van de KNVvL een rapport opgesteld over de organisatiestructuur van de KNVvL. Aanleiding was de algemene opvatting dat onvoldoende duidelijk was wie waarvoor verantwoordelijk was, waardoor de organisatie als geheel en de afzonderlijke onderdelen (afdelingen, bestuursorganen, verenigingsbureau e.a.) niet effectief en efficiënt functioneren. De Ledenraad heeft de aanbevelingen uit dat rapport laten uitwerken door een tweede werkgroep. Deze werkgroep is aan de slag gegaan met de volgende opdracht:

- Formuleer voorstellen tot verbetering van de organisatorische inrichting van de KNVvL, hun taakstelling en samenstelling, als uitwerking van het rapport 'Met vertrouwen effectief de toekomst tegemoet' van de Werkgroep Organisatiestructuur KNVvL 2015

Het kader voor de opdracht is als volgt beschreven:

- Het geheel aan bestuursorganen binnen de KNVvL tot het niveau van de afdelingsbesturen, de daarbij behorende bedrijfsvoering en de interactie van deze verschillende bestuursorganen met de daaronder gelegen afdelingen ofwel de Raad van Advies, de Ledenraad, het Hoofdbestuur, het Verenigingsbureau, Commissies en Werkgroepen en de Afdelingsbesturen.

De Werkgroep versterking 2016 heeft een rapport opgesteld met daarin een aantal heldere en duidelijke adviezen hoe de organisatorische inrichting en de strategische cyclus te verbeteren. Erik Louwes is de hoofdauteur van het rapport en geeft een presentatie over de voorstellen.

B. Benoeming afgevaardigden Ledenraad

De afdeling Schermvliegen heeft op basis van het ledenaantal recht op vier afgevaardigden voor de Ledenraadvergadering van de KNVvL. Om praktische redenen heeft de afdeling er tot nu toe voor gekozen om bestuursleden als afgevaardigden te benoemen. Tijdens de voorjaarsvergadering 2015 heeft de afdeling met algemene stemmen John Joosten, Wouter Stigter, Sanne Both en Henry Lemmen tot afgevaardigden benoemd en Andre Bizot en Erik Louwes als plaatsvervangend afgevaardigden voor de Ledenraadvergadering van de KNVvL. Deze benoemingen bleken achteraf niet geldig, want slechts in de even jaren kunnen afgevaardigden worden benoemd. Daarom zijn nog steeds de benoemingen van 2014 van kracht: Maurice Janssen, Erik Louwes en André Bizot en John Joosten en Wouter Stigter als plaatsvervangende leden. Na de benoeming van John Joosten tot voorzitter van de afdeling is diens benoeming niet meer geldig, aangezien afdelingsvoorzitters geen afgevaardigde mogen zijn.

Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Luchtvaart | Afdeling Schermvliegen

Naar aanleiding van een voorstel van Jan Sikking heeft het bestuur toegezegd dat het voor de volgende benoeming van afgevaardigden een voorstel zal doen voor een procedure voor de kandidaatstelling. Doel daarvan is dat de mogelijkheid ontstaat dat ook niet-bestuursleden kunnen worden benoemd tot afgevaardigde voor de ledenraadvergadering van de KNVvL.

Het bestuur heeft die toezegging gedaan op het moment dat de werkgroep versterking 2016 nog niet zijn rapport had opgeleverd. Dat is inmiddels wel gebeurd, zie punt 6A van de agenda. Een van de verbetervoorstellen is om geen dubbelfuncties te hebben op het niveau van de koepel. Dus geen bestuursleden van afdelingen als afgevaardigden, evenmin als leden van afdelingsvergaderingen. Een ander voorstel is om het aantal afgevaardigden te beperken tot één voor afdelingen tot 500 leden en twee voor grotere afdelingen. Deze verbetervoorstellen worden door de Ledenraad besproken op 25 mei. Het bestuur staat positief tegenover de voorstellen, maar zag geen mogelijkheid om daar gezien de korte tijdspanne daar nu reeds invulling aan te geven.

Daarom stelt het bestuur voor om de huidige afgevaardigden (die dat willen) te herbenoemen en aan te vullen: Wouter Stigter, Erik Louwes, André Bizot en Marga van Woensel. Als plaatsvervangende afgevaardigden stelt het bestuur voor Bas van Duijn, Sanne Both en Jeroen Buis te benoemen. Er bestaat de mogelijkheid om nog een vierde plaatsvervangende afgevaardigde te benoemen.

Het afdelingsbestuur is er voorstander van dat bij instemmen met voorstellen van de werkgroep Versterking KNVvL door de Ledenraad, er tussentijds (eenmalig) een mogelijkheid komt voor benoemen van afgevaardigden. Dit om te kunnen gaan voldoen aan een van de uitgangspunten, namelijk het vermijden van dubbelfuncties op koepelniveau. Zonder die mogelijkheid kan daar pas in 2018 aan worden voldaan.

Besluit:

de volgende leden worden benoemd tot afgevaardigde voor de Ledenraad van de KNVvL: Wouter Stigter, Erik Louwes, André Bizot en Marga van Woensel. Als plaatsvervangende afgevaardigden worden benoemd Bas van Duijn, Sanne Both en Jeroen Buis.

7. Overige voorstellen en vragen van afgevaardigden

Er zijn de volgende voorstellen en vragen ontvangen van Joost Visschedijk namens Plus4.

- 1) Volgens ons reglement zijn liermannen van scholen en clubs niet verzekerd:

Artikel 06. Aansprakelijkheid

1. *De Afdeling sluit voor haar leden een WA-verzekering ter dekking van schade aan spullen van anderen of letselschade aan iemand anders, ontstaan tijdens het schermvliegen, waarbij het maximaal uit te keren bedrag minimaal 1,5 miljoen euro is.*
2. *De Opleidingsinstantie is aansprakelijk voor de gedragingen van Instructeurs, Liermannen en andere personen die werken onder verantwoordelijkheid van de Opleidingsinstantie.*
3. *De Schermvliegvereniging is aansprakelijk voor de gedragingen van Liermannen, Opleidingsbevoegde Liermannen en andere personen die werken onder verantwoordelijkheid van de Schermvliegvereniging.*

Dit is volgens ons niet juist. Ik heb in 2014 de luchtvaartpool hierover gebeld ze geven aan dat liermensen wel verzekerd zijn. Zie onderstaande mail van 13 november 2014. Kunnen de reglementen en de polis hierop aangepast worden?

Lier.

Arie Leemeijer <arie.leemeijer@aviabel.com>

Thu, Nov 13, 2014 at 1:56 PM

To: "joost.visschedijk@gmail.com" <joost.visschedijk@gmail.com>

Geachte heer Visschedijk,

Met referte aan ons telefoongesprek bevestig ik u hierbij dat de aansprakelijkheid veroorzaakt door lieractiviteiten zijn gedekt onder de KNVvL polis.

Wij vertrouwen u hiermede voldoende te hebben geïnformeerd.

Vriendelijke groet, Arie Leemeijer, Senior Underwriter, De Nederlandse LuchtvaartPool

Tel Direct +31 20 530 10 43 | Fax +31 20 530 10 49 | arie.leemeijer@aviabel.com

- 2) Waarom moet men lid zijn van de KNVvL om en brevet verlenging aan te vragen? Dit is bij andere afdelingen van de KNVvL ook niet het geval?
- 3) Sinds enige tijd hebben we een beperkte vrijstelling in de Nederlandse TMZ's. Maar is dit wel effectief? Ik heb her en der geluiden opgevangen dat de luchtruim controle afdelingen het waarneembare TMZ ondergrens hoger zetten zodat het recreatieve vliegverkeer eruit gefilterd wordt op de mooie vliegendagen. Volgens mij zien vliegtuigen met een transponder ander vliegtuigen niet. Zou het niet veel beter zijn een volledige TMZ vrijstelling maar wel uitgerust te zijn met een FLARM zodat het vliegverkeer elkaar wel opmerkt zodra ze elkaar binnen 2,5 km naderen. Kan hier onderzoek naar gedaan worden? <http://flarm.com/>. Een FLARM is technisch wel mogelijk voor ons.

- 4) Een opleidingsbevoegde-lierman moet volgens het reglement aan de volgende praktijk eisen voldoen:

Artikel 37. Praktijkeisen Aantekening Opleidingsbevoegde Lierman

- a. *Minimaal drie jaar ervaring als Lierman.*
- b. *Minimaal 500 starts aan de Lier gedurende de 36 maanden voorafgaand aan de aanvraag; waarvan minimaal twee dagen onder verantwoordelijkheid, begeleiding en in aanwezigheid van een Instructeur met Aantekening Lierman.*
- c. *Een traplierstart met tenminste drie trappen telt als twee starts als bedoeld in lid b.*
- d. *De starts als bedoeld in lid b mogen uit een combinatie van gewone starts en traplierstarts bestaan.*
- e. *Goedkeuring van de Instructeur met Aantekening Lierman voor Aanvraag Aantekening Opleidingsbevoegde Lierman.*
- f. *Deelnemen aan praktijkdag en met goed gevolg afleggen van examen, beoordeeld door PvB beoordelaars.*

Een instructeur mag daarentegen eveneens hetzelfde lierbrevet afgeven maar deze hoeft slechts, ten aanzien van het lieren, maar aan de volgende eisen te voldoen.

2. De Aanvrager dient:

- a. *voor de aantekening Instructeur Liervliegen tevens de aantekening Lierman te bezitten.*

- 5) Een aspirant opleidingsbevoegd lierman moet volgens artikel 37, lid e, een goedkeuring van een instructeur met aantekening lierman te hebben. Echter heeft hij deze bevoegdheid niet.

Artikel 52. Aantekening Instructeur

1. *De aantekening Instructeur geeft houders van Schermvliegbewijs-3 bevoegdheid tot het:*
  - a. *geven van schermvlieg instructies betreffende schermvliegen Schermvliegbewijs-1, -2 en -3*
  - b. *geven van opleidingen voor Lierman, Tandemvliegen, HulpInstructeur, Instructeur*
  - c. *het Aftekenen van onderdelen van de takenlijst voor het halen van een Schermvliegbewijs of van taken voor een aantekening en/of het afnemen van Proficiencychecks binnen een Opleidingsinstantie.*
2. *Een Instructeur kan alleen opleiden voor Aantekeningen waarvoor hij zelf ook de betreffende Aantekening heeft.*

Hier zijn wij het ook niet mee eens en willen deze regel schrappen.

(overigens gek dat een instructeur alleen brevet 3 houders mag opleiden. Zie puntje 1 ;-)

8. Sluiting van de afdelingsvergadering